

28. januar 2022

Holbergkomitéens begrunnelse: Sheila Sen Jasanoff

Sheila Sen Jasanoff er Pforzheimer Professor of Science and Technology Studies ved the John F. Kennedy School of Government, Harvard University. Som en av de meste sentrale forskerne i utviklingen av “Science and Technology Studies” (STS), har Jasanoff skapt et unikt, tverrfaglig forskningsfelt i møtet mellom STEM-fagene og samfunnsvitenskap, humaniora og kunst (*Social Sciences, Humanities & the Arts for People and the Economy – SHAPE*).

Jasanoff har utviklet mye av begrepsapparatet som benyttes for å teoretisere hvordan vitenskap og teknologi relaterer seg til politikk og policy i dagens samfunn. Hennes teoretiske bidrag til en politisk sosiologi om vitenskap og styring er banebrytende ved at den anerkjenner at vitenskapelige praksiser og kunnskaper, samt de policy- og rettsrammeverk som styrer dem, må forstås som kulturelt situerte og sosialt konstruerte. Dette argumenterer Jasanoff for i sin essaysamling *Science and Public Reason* (2012).

En sentral erkjennelse Jasanoffs forskning, er at vitenskap, teknologi og det moderne samfunn er samproduisert (*co-produced*). På en distinkt måte analyserer hun hvordan utvikling av ekspertkunnskap og forståelser av vitenskap påvirker hvilke argumentasjontyper og overtalelsesformer som regnes som gyldige sannhetsbevis. Dette gjelder ikke bare for politikkutforming eller rettsavgjørelser, men også selve den vitenskapelige praksisen. Særlig har hennes arbeid med samproduksjon (*co-production*), sosiotekniske forestillinger og det hun kaller *civic epistemologies* hatt store implikasjoner for både forståelse av og utøvelse av demokrati i det 21. århundret. Blant hennes mest innflytelsesrike bøker finner vi *Science at the Bar: Law, Science and Technology in America* (1995) og *Designs on Nature: Science and Democracy in Europe and the United States* (2005). Hennes siste bøker inkluderer *The Ethics of Invention* (2016), *Dreamscapes of Modernity: Sociotechnical Imaginaries and the Fabrication of Power* (med Sang-Hyun Kim, 2016) og *Can Science Make Sense of Life?* (2019). De spesifikke feltene verkene hennes berører, spenner fra genteknologi, stamcellebehandling, og reproduksjonsteknologier til klimaendring og kjemisk produksjon.

Jasanoff tilbragte sin barndom i India og har hatt ulike roller ved en rekke institusjoner i hele verden. Hun har vært eksepsjonelt innflytelsesrik både ved utstrakt kapasitetsbygging og ved å aktivt støtte nye generasjoner av forskere, for eksempel ved at hun grunnla og fremdeles leder et forskningsprogram om STS ved Harvard Kennedy School. I 2002 grunnla hun Science and Democracy Network—et globalt nettverk av forskere innen STS som fokuserer på relasjonene mellom vitenskap, teknologi, jus og politisk makt. Dette nettverket leder hun fremdeles.

Gjennom å dele sitt arbeid både i vitenskapelige og mer allmenne fora er Jasanoff også en viktig offentlig intellektuell som bidrar med betimelige kommentarer av stor interesse på felt som “fake news” og klimaendringer. Generelt kombinerer Jasanoff et svært høyt nivå av begrepsutvikling og kreativitet med empirisk presisjon og tilgjengelighet. Videre blir ikke Jasanoff bare lest innenfor de humanistiske og samfunnsvitenskapelige fagfeltene, men også i stor grad av naturvitere, medisinske forskere og politikktutformere—noe som virkelig understreker bredden og tverrfagligheten i hennes arbeid.

Sheila Jasanoff er utvilsomt en ytterst verdig mottaker av Holbergprisen 2022.

På vegne av Holbergkomitéen,

Heike Krieger, komitéleder